

Kaderstellende Raadsnota

Datum raadsverg.: donderdag 30 mei 2024
Agendapunt:
Zaak - documentnummer: Z24/160055 - D - 203340
Datum B&W-verg.: dinsdag 9 april 2024

Portefeuillehouder(s): K.A.P. Leurs

Onderwerp

Actualisatie beleid buurt- en speelplekken

Samenvatting

Het Speelruimtebeleid 2012-2020 is uitgebreid geëvalueerd en geactualiseerd in bijgevoegd beleidsnota Buurt- en speelplekken van de Toekomst 2024-2034. Het nieuwe beleid dient als kader voor een nieuwe subsidieregeling.

Voorstel

Het beleidsplan Buurt- en speelplekken van de Toekomst Echt-Susteren 2024-2034 te bespreken en eventuele zienswijzen kenbaar te maken.

Inleiding

Het Speelruimtebeleid Echt-Susteren 2012-2020 was gedateerd en moet geactualiseerd worden. Het gevoerde beleid en bijbehorende subsidieregeling is met de stichtingsbesturen van de georganiseerde speeltuinen geëvalueerd aan de hand waarvan het speelruimtebeleid is aangepast. Het beleidsplan Buurt- en speelplekken van de Toekomst Echt-Susteren 2024-2034 vervangt het Speelruimtebeleid Echt-Susteren 2012-2020. Het nieuwe beleid dient als kader voor een nieuwe subsidieregeling die de Subsidieregeling speeltuinorganisaties Echt-Susteren 2015 moet gaan vervangen. In Buurt- en speelplekken van de Toekomst zijn de beleidskeuzes gemaakt waarmee duidelijkheid wordt gecreëerd ten aanzien van de kaders waarbinnen het college de realisatie en exploitatie van georganiseerde speelvoorzieningen en Buurt- en speelplekken in Echt-Susteren vorm geeft.

Inhoudelijke toelichting

Nieuw beleid straalt ook nieuwe ambities uit. In het beleidsplan worden deze ambities uitgebreid beschreven.

- **Buurt- en speelplekken dichtbij huis:** Alle burgers kunnen op elk moment dichtbij huis sporten, bewegen, spelen en ontmoeten. Uitnodigende buurt- en speelplekken stimuleren jong en oud om naar buiten te gaan.
- **Eigenaarschap burgers:** Bij de realisatie en het beheer van buurt- en speelplekken wordt een hoge mate van betrokkenheid van burgers (en eventuele andere partners) nagestreefd. Daarbij horen ook kinderen, tieners en jongeren.
- **'Witte vlekken' invullen:** Op basis van de behoefte worden samen met burgers (en eventuele andere partners) buurt- en speelplekken gerealiseerd op plekken waar die nu nog ontbreken.
- **Aandacht voor buurt- en speelplekken bij herinrichting of nieuwbouw:** Meer aandacht en ruimte voor de (informele) buurt- en speelplekken bij de (her)inrichting van de openbare ruimte en de ontwikkeling van nieuwbouwprojecten.
- **Bestaande gemeentelijke plekken evalueren:** Samen met burgers wordt onderzocht of bestaande (kleine) plekken die niet of nauwelijks worden gebruikt met een opwaardering in een behoefte kunnen voorzien.

Het beleid is voor een groot deel tot stand gekomen na een evaluatie met de 11 stichtingen die in de diverse kernen van de gemeente vorm hebben gegeven aan het speelruimtebeleid. Zij exploiteren in goede samenwerking met de gemeente in totaal 16 speelplekken. Deze plekken hebben intussen een veel bredere functie dan alleen buitenspelen van kinderen. Het gaat daarnaast ook om bewegen, ontmoeten en sporten in de buitenruimte. Niet alleen voor de jeugd, maar ook voor volwassenen. Daarom spreken we nu van buurt- en speelplekken, die jong en oud uitnodigen om meer naar buiten te gaan. Belangrijk voor de sociale cohesie, maar ook voor de gezondheid van mensen. De kennis en ervaring en ook het netwerk van de lokale stichtingen vormt de basis om deze plekken verder door te ontwikkelen. Binnen de gemeente zijn nog witte vlekken waar in de toekomst soortgelijke initiatieven kunnen ontstaan. De gemeente zal deze net als de 11 al bestaande stichtingen faciliteren. Draagvlak en betrokkenheid van burgers is een belangrijke voorwaarde. Buurt- en speelplekkenbeleid is vooral ook integraal beleid. Het heeft raakvlakken met tal van andere beleidsterreinen op het gebied van onder andere ruimtelijke ontwikkeling, groen, sport, gezondheid, jeugd en ook ouderen. Het leggen van dwarsverbanden is noodzakelijk voor het behalen van betere resultaten. Het beleid is mede gebaseerd op maatschappelijke trends en ontwikkelingen, zoals het belang van burgerparticipatie, beweegrichtlijnen en overgewicht, kinderen die opgroeien in armoede en vergrijzing. Buurt- en speelplekken vervullen een belangrijke functie voor iedereen. Ze zijn er voor alle mensen van alle leeftijden met en zonder beperking. Er is een goede spreiding van buurt- en speelplekken over de gemeente. In witte vlekken waar nu nog geen buurt- en speelplekken zijn, worden in de komende jaren inspanningen geleverd om die alsnog te realiseren. Buurt- en speelplekken blijven dynamisch om zoveel als mogelijk op de behoeften aan te sluiten. Om die dynamiek te behouden is samenwerking met betrokken burgers van belang. Dit hebben de 11 stichtingen bewezen die vanuit hun regierol de motor van de Buurt- en speelplekken zijn.

Het grootste deel van de benodigde financiële middelen wordt besteed via de stichtingen. Na vaststelling van het beleid moet een nieuwe subsidieregeling worden opgesteld. Deze vormt de financiële grondslag voor de realisatie, het beheer en onderhoud, organisatiekosten, activiteiten en de vervanging van speel- en beweegobjecten. Deze regeling vervangt dan de Subsidieregeling speeltuinorganisaties Echt-Susteren 2015. De nieuwe regeling moet beter aansluiten op de werkelijke kosten per organisatie. Ook moet de subsidieregeling een betere financiële startpositie bieden voor nieuwe initiatieven en innovatieve projecten, die voldoen aan de criteria van deze subsidieregeling.

Financiële toelichting

De vaststelling van het beleid Buurt- en speelplekken van de Toekomst Echt-Susteren 2024-2034 door het college heeft de volgende financiële consequenties:

- Er is in de huidige begroting een budget (Speelvoorzieningen / speelplaatsenplan (FCL/ECL 66700013 / 42143 omvang € 35.000) dat bestemd is voor onderhoud, reparatie van gemeentelijke voorzieningen en de kosten voor veiligheidsinspecties van de toestellen die beheerd worden door de speeltuinorganisaties en de gemeente. In de marge is er ruimte voor onvoorziene zaken. Bij noodzakelijke vervanging van gemeentelijke speeltoestellen / -voorzieningen zal het budget incidenteel verhoogd moeten worden, afhankelijk van de benodigde vervangingen op dat moment.
- De initiatiefsubsidie voor de realisatie van nieuwe projecten die voldoen aan de geformuleerde beleidsuitgangspunten wordt verhoogd naar € 50.000 eenmalig per project. Initiatiefsubsidie wordt alleen verstrekt aan nieuwe initiatieven die voldoen aan de beleidsuitgangspunten en waaraan de raad middels het voteren van krediet medewerking wil verlenen. Naast voteren van krediet voor realisatie dient na de realisatie ook het subsidieplafond van de exploitatiesubsidie, kostenplaats Speelvoorzieningen / speeltuincomités (FCL/ECL 66700013 / 42450) verhoogd te worden;
- Voor de jaren 2023, 2024 en 2025 is financiering toegekend aan de ontwikkeling van Buurt- en speelplekken vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), voor die jaren zijn bij 'SPUK

Burgerparticipatie

De actualisatie van het speelruimtebeleid is tot stand gekomen na intensieve samenwerking met de elf stichtingsbesturen die nu een speeltuin exploiteren op gemeenteground. Hiervoor zijn diverse werkbijeenkomsten gehouden en heeft er intensieve terugkoppeling plaatsgevonden daar waar keuzes gemaakt moesten worden.

Bijgevoegde stukken

Beleidsnota Buurt- en speelplekken van de Toekomst Echt-Susteren 2024-2034

Burgemeester en wethouders van Echt-Susteren,

secretaris

voorzitter

GALA Gezondheid: Leefomgeving' (FCL/ECL: 67140009 / 41811) uitkeringen opgenomen van jaarlijks € 21.862,96 (totaal € 65.588,88).

- Het plafond exploitatiesubsidie, omvang € 107.920 (FCL/ECL 66700013 / 42450) blijft ongewijzigd en dekt de subsidies voor de elf georganiseerde voorzieningen. Alleen bij een nieuw initiatief dat toegevoegd wordt aan de nieuwe subsidieregeling zal het plafond opnieuw bepaald en door de raad vastgesteld moeten worden.
- Via de reguliere budgetcyclus wordt aan de raad voorgesteld het bedrag uit bovenstaand budget, dat niet direct uitgekeerd wordt als subsidie aan de stichtingen, in te zetten voor innovatieve projecten op het gebied van buurt- en speelplekken.

Juridische toelichting

Het beleidsplan Buurt- en speelplekken van de Toekomst Echt-Susteren 2024-2034 vervangt het Speelruimtebeleid Echt-Susteren 2012-2020 en geldt als basis voor een nieuwe subsidieregeling die de subsidieregeling speeltuinorganisaties Echt-Susteren 2015 moet vervangen.

Duurzaamheid / Cittaslow

Het Buurt- en speelplekkenbeleid is gebaseerd op betrokkenheid, eigenaarschap en eigen initiatief van onze inwoners. Het past daarmee volledig binnen het Cittaslow-keurmerk dat de gemeente met trots draagt.

Het beleid is tot stand gekomen na een intensieve evaluatie met de elf stichtingsbesturen van het gevoerde beleid in de afgelopen jaren. Door die stichtingen is veel input geleverd voor het nieuwe beleid Buurt- en speelplekken van de Toekomst 2024-2034 en de subsidieregeling georganiseerde Buurt- en speelplekken 2024. Daar waar keuzes gemaakt moesten worden zijn die steeds teruggekoppeld en toegelicht aan de stichtingen. Met de actualisatie van beleid en subsidieregeling wordt meer dan voorheen rekening gehouden met de specifieke inrichtingen, de omstandigheden en de mate waarin stichtingen activiteiten organiseren.

Risico's

Uiteraard zijn er altijd risico's te bedenken die kunnen voortvloeien uit beleid of regelingen.

Afgelopen 20 jaar heeft het speelruimtebeleid en de bijbehorende subsidieregeling prima gefunctioneerd. Het nieuwe beleid Buurt- en speelplekken van de Toekomst borduurt daar op voort. Wat kan er dan nog gebeuren?

- Een Stichting stopt met haar activiteiten en draagt over aan gemeente;

Doordat alle projecten beginnen vanuit een bewonersinitiatief, we een degelijke regeling hebben uitgewerkt en de contacten met de stichtingen zondermeer goed zijn, is die kans klein. Mocht het toch gebeuren dan worden ook de financiële tegoeden terug overgedragen aan de gemeente en zou de gemeente de exploitatie zelf kunnen voortzetten;

- Er verdwijnt geld uit de kas bij de stichting;

Uit regelmatige controles is gebleken dat dit afgelopen 20 jaar niet is voorgekomen.

Doordat stichtingen vanaf 1 juli 2021 Wtbr-proof (Wet bestuur en toezicht rechtspersoon) moeten zijn, is het risico nog verder beperkt;

- Gemeente, politiek stelt andere prioriteiten en voert een bezuiniging of andere wijziging door;

Dat is eerder één keer het geval geweest waarbij de subsidies met 10% zijn gekort, omdat de afschrijving van speeltoestellen in de oude regeling niet stopte en door goed onderhoud door de stichtingen heeft dit niet tot problemen geleid. Inmiddels is de 10% korting ongedaan gemaakt en past de nieuwe regeling binnen het subsidieplafond. Het politieke draagvlak voor spelen, bewegen, ontmoeten en leefbaarheid is groot waardoor dit risico aanvaardbaar is.